

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej. Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 2 goldinarja.

Denar naj se pošilja pod napisom:

**Upravništvu „Mira“
v Celovcu.**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XVIII.

V Celovcu, 10. maja 1899.

Štev. 13.

V a b i l o

k

10. letnemu občnemu zboru

katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem,

ki se bode vršil

v četrtek dné 18. maja 1899. leta

v Celovcu

v dvorani gostilne „pri Sandwirtu“.

Začetek ob 2. uri popoldne.

Vspored:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika in blagajnika o delovanju društva v preteklem letu.
3. Zapisovanje novih udov in vplačevanje letnih doneskov.
4. Volitev novega odbora in dveh pregledovalcev računov.
5. Poročila o državnem in deželnem zboru.
6. Razne razprave, predlogi in nasveti.

K temu shodu uljudno vabimo vse ude političnega društva in tiste slovenske rodoljube, ki se želijo zborovanja udeležiti in smejo z dovoljenjem odbora od udov vpeljani biti.

Odbor.

Deželni zbor koroški

27. seja dné 21. aprila. Deželni predsednik odgovarja zopet nekaterim vprašanjem. Pravi, da vlada ne more dosti kaj storiti, da se ohrani železna obrt na Koroškem. — Dovolji se več podpor. — Deželnemu odboru se naroči, naj pouči občine, da se pri zidanju novih šol ozirajo bolj na dejanske potrebe ter naj davkoplačevalcem ne nalogajo nepotrebnih stroškov in davkov. — Posl. Jan. Huber utemeljuje svoj predlog, naj država prevzame cesto v leški dolini v svojo oskrb.

28. seja dné 24. aprila. Mesto Celovec prosi dovoljenja, da sme znova vzeti na posodo 2 milijona goldinarjev. Deželni zbor privoli. —

Bar. Aichelburg poroča, da je deželni zbor lani pregledal 19 občinskih uradov gledé poslovanja. — Dr. Steinwender poroča o načrtu nove lovske postave. O tem se vname daljša razprava, a takoj se pokaže, da iz te postave ne bo nič, ker ji vlada nasprotuje. Vkljubo temu se preide v nadrobno razpravo, ki se nadaljuje tudi v sledečih sejah. (29. in 30.)

Gledé krošnjarstva je sklenil dež. zbor: Deželnemu odboru se naroči, da posreduje pri vladi za to, da odpravi člen XV. pogodbe z Ogersko, ki pospešuje krošnjarstvo. Čim prej naj se prenaredi postava o krošnjarenju tako, da dobé občine pravice, krošnjarenje na svojem ozemlju ali čisto prepovedati, ali omejiti na določen čas v letu. Privilegij za krošnjarenje naj se omeji na malo občin v državi.

31. seja dné 27. aprila. Na predlog stavbenega odseka so sklene: Deželni odbor naj posreduje pri državni vladi, da ona stori primerne korake za napravo kolodvora na levem bregu Drave pri Spodnjem Dravogradu in deželni odbor naj stori potrebne korake za napravo železnega mosta ravno tam. — Posl. Kiršner predlaga, naj se zniža cena in voznina za umetna gnojila.

32. seja dné 12. aprila. Posl. Luggin bi imel poročati o povišanju plač deželnim uradnikom. Še le lani so se jim plače povišale in letos hočejo to že zopet! Treba bo zato uradnikom na leto plačevati več 12.180 gld. in slugam 1280 gld. Posl. Kotz pa predlaga, naj se stvar preloži, dokler se bo vedelo, odkod vzeti potrebni denar. To se po daljšem razgovoru zgodi. — Prošnja Alb. Trampiča in tovarišev v Humberzi, naj se jim brezplačno prepusti sadje ob državni cesti, se odstopi vladi v uvaževanje. Bil je daljši razgovor o tem, čegavo je prav za prav sadje, ki raste ob državnih cestah.

Živinozdravniki.

Prav zanimiv je bil razgovor o prošnji občine Ravno, naj se učencem kmetijske šole dovoli, da smejo v sili opravljati službo živinozdravnikov. Odsek predlaga, naj se prošnja odstopi vladi v uvaževanje.

Posl. Prettner povdarja, da ni treba nobenega uradnega dovoljenja, ako kdo hoče opravljati ta posel, ker v tem oziru ni nobene postavne določbe.

Posl. Černik navaja nek izgled iz gorčiške doline, kjer je bil nek „mazač“ od okr. glavarstva obsojen, ker je ozdravljal živino, deželna vlada pa ga je kazni zopet oprostila. Deželni predsednik isto potrjuje.

Posl. Hinterhuber govori zoper „mazača“, kakor pravi, češ, da ni dopustno, da bi vsakdo smel opravljati živinozdravniško službo. — Posl. Černik pravi, da takoimenovani „mazači“ večinoma izvrstno znajo svoj posel in mnogo dosežejo; do „elegantnih“ izprašanih živinozdravnikov pa kmetje dostikrat nimajo pravega zaupanja. V istem smislu govorijo posl. Jan. Huber, dr. Prettner, Kiršner in Grafenauer, ki izreče željo, naj se živinozdravniki še le potem pošiljajo na deželo, ko so kaj poskusili. Sedanji živinozdravniki so mnogokrat preveč „elegant in nobel“ in zato ljudje nimajo zaupanja do njih.

Za nadaljevalne šole se dovoli vkup 4500 gld. podpore. — Posl. Černik utemeljuje predlog, naj se prosi vlada, da predloži državnemu zboru postavo, po kateri se orožne vaje v 11. in 12. letu čisto odpravijo.

33. seja dné 29. aprila. Dr. Steinwender poroča o zavarovalnici za starost. Poseben deželni zavod se ne bo napravil, marveč se naj naša dežela pridruži Nižjeavstrijski. Za pokritje stroškov dovoli zbor 2500 gld. — Proračun deželne hipotečne banke za letošnje leto kaže 2147 gld. primanjkljaja! — Reši se več manj važnih odsekovih predlogov. Juridično-politični odsek predlaga, naj se vlada naprosi, da dožene med mestno občino in komuno Velikovec pogodbo, da je opustiti mestno muto.

34. seja dné 1. maja. Posl. Funder poroča o zavarovalnici zoper točo. Deželni odbor se bo o tem posvetoval z deželnimi odbori sosednjih dežel. — Posl. Černik poroča o deželni zavarovalnici živine. Predložena pravila se potrjujejo. Zavarovanje bo neprislilno in vzajemno. Zavarovalnica prične delovati, ko bo oglašene dosti živine. Za prve stroške se dovoli 2000 gld. — O potrebi in uravnavi zavarovalnice je bil daljši razgovor, v katerem se je pokazalo, da gospodje sami ne vedó prav, kaj hočejo. O priliki povemo več kaj o tej za kmete važni zadevi.

Reši se več cestnih zadev. Prošnja občine Grabštanj za podporo k dravskemu mostu se od-

PODLISTEK.

„Tri izpod sto!“

(Črtica. Spisal — au —)

I.

Tožno je brnel mali vaški zvon in oznanjal okolici, da se je zopet jeden izmed zemljanov preselil v — večnost . . . tožno je brnel v nov krasen pomladanski dan . . .

„Stari Perlafur je sedaj-le umrl . . . saj ste ga vsi dobro poznali!“

„Je-li res?! No, star je že bil, kot sama zemlja; nad osemdeset — redka starost! . . . Poznali smo ga pa, poznali, kot — star denar!“

„Kdo bode neki prevzel zdaj njegovo kupčijo s — figami?!“

„Ne bode ga kmalu zemlja rodila!“ —

„Škoda ga je bilo, čeprav je bil že star!“

Tako so se menili in čudili fantje, ko so v soboto večer pili v krčmi pri Žanetu — novici, ki jo je prinesel sosed o nepričakovani smrti starega Perlafurja.

Perlafur je bil mož stare korenine, starega kroja, mož, kakoršni so nekaj romali križem naše domovine, kakoršnih pa danes ne vidiš veliko ali nič, pravi slovenski original. Ni bil ravno velik, tudi ne majhen; ni bil suh niti debel, bil je jajčaste postave, navadnega zagorelega kmetskega obraza. Na glavi je nosil star, črnkast klobuk širokih krajev, stanovitven v vsakem vremenu; kupil ga je nekaj

na starini za dober denar, nosil pa ga je v petek in svetek. Škornji so mu bili visoki, trdno narejeni; podkovani so bili z debelimi, železnimi žebli.

Brati in pisati se ni učil, zato tudi ni nikdar znal; le številke, kolikor jih imamo po loterijskih stavnicah, poznal je tudi on in jih znal tudi — če bi bila sila — lastnoročno nakrižati.

Oče njegov — umen mož — poslali so ga k bližnjemu sosedu, da bi se priučil hlače krpati sebi in drugim, kar je bilo nekaj še večjega pomena nego danes. Še predno pa je dobil spričevalo sposobnosti, obesil je krojaštvo na klin; ni mu posebno dišalo. Da je pa on krojač, da je večak v krojaški stroki, o tem je bil živo prepričan, o tem je pričala njegova ne ravno mnogolika obleka, ki je zagledala vsa le pri njegovi šivanki luč sveta; o tem je pričal osobito njegov stobojni jopič, sestavljen iz stoterih koscev raznobojnega sukna, v katerem se je pokazal vedno le ob velikih praznikih radovednemu svetu.

Popustil je krojaštvo in se posvetil kupčiji — s figami. Romal je ž njimi po celi kranjski deželi, od severa do juga, od vzhoda do zahoda.

„— Torej stari Perlafur je umrl! . . . Škoda ga je bilo, res škoda!“ oglasil se je najstarejši fant oni večer v krčmi pri Žanetu. Potem pa je govoril njegovemu spominu sledeči govor:

„Kolikrat smo ga goljufali, ko sem bil še mlajši — nikdar ne bom pozabil! Fantovali smo in potem pili ravno pri tej mizi in bili prav židane volje. Ranjki gospodar je bil takrat še živ. Mimo okna pripoje nekdo — ni bilo nebeško to petje! Vsi smo jo dobro znali:

Naša mačka mlade imela
Čas' po dva, čas' po tri
Jedna je bila čisto bela,
Druga mal' marogasta kakor — P . . .

Danes pa ga bomo, če vrag ni! — Tako sem si mislil.

„Kaj se kregate?! — Tri izpod sto! — Tri izpod sto!“ in med vrati se prikaže njegova postava — bil je stari Perlafur.

Nosil je tudi takrat že to naramnico in noter je imel same fige.

„Le brž sem! . . . Brž sem ž njimi, da bo kupčija!“

Naramnico je postavil kar za mizo v kot, iz malhe je privlekel tisti rdeči mošnjiček, ki ga je imel vedno za srajco po noči in po dnevi, notri pa je imel vse loterijske številke; včasih mu je tudi katere zmanjkalo, saj mu jih ni nihče štel!

„— Tri izpod sto! — Če bode manj kot sto, zapade vreteno fig, če bode več kot sto, dobim dvojačo! — Zabadavo (zastonj) pa jaz ne igram!“ — Vselej je tako pričel, sukal in vrtel smodko po ustih, potem pa pljuval krog nas — prav po domače.

Sežem v mošnjiček, potegnem vnkaj tri številke, položim jih na mizo, da je lahko vsakdo videl, da ni nobene goljufije, potem pa šteje. On trdi, da znaša vse skupaj sto (100), mi pa devetindevetdeset (99). In šteli smo znova, najprvo jaz in potem za vrstjo vsi, kar jih je bilo tisti večer krog naše mize. Računa le ni hotelo biti ne konca ne kraja. Medtem pa mu izmuzamo kar natihoma vreteno za vretenom iz njegove naramnice; nazadnje pa prime in vrže še to jeden skozi okno venkaj na travo . . .

Slovenci! Pridno zahajajte na slovenske shode!

kloni. Več poslancev, tudi Grafenauer, govori za podporo, pa zastoj. — Prošnja živinozdravnikov, naj se uredi njih služba, se za sedaj odkloni.

35. seja dné 2. maja. Gospodarski odsek poroča o podporah iz Strucmanove ustanove.

Skladišča.

Gospodarski odsek poroča o podporah, ki jih naj dežela daje skladiščem. Predlaga: 1. Dajajo naj se brezobrestna posojila za napravo skladišč tedaj, ako jih podpira tudi država. 2. Izvé naj se mnenje kmetijske družbe o skladiščih in naj se vlada prosi za podporo. 3. Deželni odboru se dá pravica, da sme dati potrebne podpore tedaj, ako se prošnji podvržejo pravilom, katera bo deželni odbor za skladišča izdelal (!). 4. V ta namen se deželni odboru dovoli kredit 5000 gld. 5. Deželni odbor naj o tem poroča v prihodnjem zasedanju.

Vidi se, da hoče deželni odbor tudi pri skladiščih vso moč dobiti v svoje roke, da bodo morali oni, ki skladišča napravljajo, plesati tako, kakor gospóda žvižga!

36. seja dné 3. maja. O postopanju pri agraričnih operacijah se je izdelala nova postava, ki se sprejme nespremenjena in brez razgovora. — Posl. dr. Artur Lemiš utemeljuje predlog o presnovi volilnega reda za deželni zbor. Lani cesar dotičnega sklepa deželnega zbora ni potrdil. — Predlogi o skladanju zemljišč se brez razgovora sprejmejo.

37. seja dné 4. maja. Gospodarski odsek poroča o agrarični reformi (preosnovi poljedelskih postav). Posl. Grafenauer pravi, da je poročevalec dobro slikal žalostno stanje kmetijstva; kar med drugim najbolj tlači kmete, so visoke prijemščine. Vlada je sicer državnemu zboru predložila primerno predlogo, a zaradi v državnem zboru vladajočih razmer ni postala postava. Zato govornik predlaga, da naj deželni zbor prosi vlado, naj dotično postavo vpelje s pomočjo § 14. Nemško-nacionalna večina je ta predlog seveda — odklonila!

Dopisi prijateljev.

Kronski darovi za velikovško „Národno šolo“. Darovali so: Kanonik Franc Holec v Velikovu 1 krono; provizor Davorin Schmidt v Št. Juriju na Vinogradih 2 kroni; neimenovan rodoljub iz Grebinja 4 krono; sl. hranilnica in posojilnica v Glinjah namesto venca na krsto nje uda pokojnega Franca Colariča 10 kron. Namesto venca na grob pokojnemu proštu g. Ant. Wakonig-u darovali so Slovenci v Beljaku: gg. prof. Jak. Wang 4 krono, kaplan dr. Ehrlich 2 kroni, kaplan M. Riepl 2 kroni, poštni uradnik Blaž Ranc 2 kroni, trgovec J. Schuster 2 kroni in želez. uradnik Alojzij Knafelc 2 kroni. Jurij Trunk, kaplan v Šmihelu nad Pliberkom, čisti dobiček od razprodanih „Trdnih sklepov“ 33 kron. Dné 7. maja pri inštalaciji č. g. župnika Drag. Hüttnerja v Rožku zbrani rodoljubi 12 kron. Vkup 76 kron. — Živel! nasledniki!

Iz Velikovca. (Mestni vodovod in kmetje.) Naše mesto dobiva svojo pitno vodo že skozi par stoletij iz pol ure od tod oddaljene vasi Mrzla voda. Kakor sem že svoječasno poročal, je l. 1886. takratni župan Cehner, mestni vodovod iz Mrzlevode vnovič uredil, kupil od posestnika p. d. Soviča močen vrelec, napravil čez vrelec posebno utico in zidal veliki, dva tisoč hektolitrov mereči vodni zbirnik tik vasi. Razširjanje in uravnanje mestnega vodovoda pa je vzbudilo pri

kmetih v Mrzli vodi veliko vznemirjenje, ker so se bali za svoje pravice gledé vode. Priznati se sicer mora, da se je kmetom precej ustreglo s tem, da se je odločil poseben vrelec, ki napaja skupni vasni studenec in da se je za slučaj požara napravil sredi vasi vodni zbirnik, akoravno je premajhen. Ali vendar nezadovoljnost kmetov se ni ponehala in se je prikazala pri raznih priložnostih. Postopanje proti kmetu Škorjancu pa je še posebno pomnožilo to razburjenje. Ovi imenitni posestnik prosil je namreč že l. 1886. načelstvo mestnega vodovoda dovoljenja, da sme iz bližnjega Sovičevega vrelca, kojega je mestna vodovodna uprava kupila, vodo navoditi v svojo hišo, kar se mu je tudi dovolilo proti temu, da plača vsako leto navadni vodni davek, kakor ga plačajo mestni hišni posestniki, in vrhu tega še vsako leto 50 krajcarjev v priznanje, da je oni vrelec le lastnina mestnega vodovoda. Pripomniti moram še, da je Škorjanc še za porabo tega mestu lastnega vrelca posestniku Soviču 100 gld. odškodnine plačal. Čisto neopravičena je torej točka v pogodbi, da mora Škorjanc ravno tako plačevati vodni davek, kakor mestni hišni posestniki. Zakaj Škorjanc dobiva vodo iz dotičnega vrelca v svojo hišo po vodovodu, kterege je na lastne stroške napravil, ne pa po mestnem vodovodu; potem je vendar tudi treba pomisliti, da je Škorjančevo posestvo v Mrzli vodi, tedaj tik vrelca, kjer je dosti vode. Posebno je še moralo razzallati onega posestnika, da se je na njegovo hišo dalo vknjižiti 100 gld. kot kavcijo za mestni vodovod, ako bi svoja plačila za porabo vode ne odrajtoval. To ravnanje je značilno zato, kako „gospóda“ ravna s kmetom. Veseli nas tedaj, da so, kakor čujemo, na merodajnem mestu zdaj sprevideli, da je oni pogoj neumen in so Škorjanca, ki je že 40 gld. vodnega davka plačal, nadaljnega plačevanja tega davka oprostili.

Iz Št. Ruperta pri Velikovcu. (Starišem v ravnilo!) Zavoljo šolskih zamud in oproščenja od obiskanja šole čez poletje so morali stariši nekaterih našo „Národno šolo“ obiskujočih otrok od sosednih krajnih šolskih svetov prestajati razne sitnosti; nekateri stariši so bili celo z denarnimi globami obloženi, vendar jim jih je naš g. okr. glavar večinoma odpustil. Vsled naše pritožbe je c. kr. deželni šolski svet v Celovcu stališče naše „Národne šole“ proti krajnim šolskim svetom na podlagi obstoječih šolskih postav tako-le povoljno uredil. 1. Kar zadene šolske zamude, postave, ki veljajo za javne ljudske šole, za „Národno šolo“, ker je zasebna šola, splošno niso veljavne, ampak za našo šolo velja le odlok c. kr. naučnega ministerstva od 12. maja 1880, št. 62., izdan za deželi Galicijo in Bukovino. Po tem odloku mora vodstvo „Národne šole“ šolske zamude sicer v posebnem zapisniku zapisavati, ali ni vezano nobenemu krajnemu šolskemu svetu jih izkazati. Pač pa sme c. kr. okrajni šolski nadzornik zapisnik šolskih zamud si ogledati in sme stariše takih otrok, ki pogostokrat in brez opravičenega vzroka šolo zamujajo, prisiliti, da pošljejo svoje otroke v kako javno šolo, kjer se taki stariši, ako njihovi otroci še šolo zamujajo, kaznujejo po obstoječih postavah. 2. Gledé oproščenja čez poletje je za „Národno šolo“ le veljaven odlok c. kr. naučnega ministerstva od 1. junija 1884, št. 9725., izdan za Gorenje

Avstrijsko. Vsled tega odloka starišem našo šolo obiskujočih otrok za oproščenje čez poletje svojih otrok ni treba več se obračati do kakega krajnega šolskega sveta, ampak vodstvo „Národne šole“ sme že samo to oproščenje dati. Vendar sme se oproščenje čez poletje dati le takim otrokom, ki so že 12. leto dopolnili in so katerokoli šolo že celih 6 let obiskovali. — H koncu pripomnim še, da letos dopolni naša šola tretje leto svojega obstanka in bo slavna družba sv. Cirila in Metoda prosila za njo za pravico javnosti, in ko to dobimo, potem smo rešeni tudi zadnje sitnosti, namreč otrokom, ki 14. leto dosežejo, ne bo treba več skušnje na kaki javni šoli napravljati. V to pomozí Bog!

Iz Zabnic. (Na sv. Višarje!) Dné 11. majnika se začne zopet romanje na sv. Višarje. Akoravno je gora še s snegom pokrita, bodo letos romarji lahko in po kopni poti prišli na goro. Napravila se je namreč zložna in lepa pot, sneg se je izmetal od sredi gore prav do cerkve. Naj se tedaj nihče ne boji snega, ker pot je kopna in prav lepa. Zeleti bi bilo, da bi romarji tudi letos prav v obilnem številu obiskali našo božjo pot!

Iz Medgorij. (Nemškutarska jeza in cerkveno petje.) Kakor znano, smo imeli lani meseca julija občinske volitve, pri katerih je propadla napuhnjena nemškutarija, katera hoče kakor povsod čez druge zapovedovati. Ker se jim to v Medgorjah vkljub strašanskemu pritisku ni posrečilo, si zdaj ti velikani ne morejo jeze ohladiti, in spravili so se nad cerkvene pevce medgorske. Pri vsaki priložnosti zabavljajo čez petje in hujskajo ljudi, kateri nimajo nobenega čuta in srca za pravo cerkveno glasbo. Nek človek iz Vogelja je srečal neko pevkinjo iz Medgorij, ko je šla v cerkev, in je takoj začel čez petje zabavljati. To je pa vendar že odveč. Vidi se, kakor ne bi bili več v Evropi, nego v deželi temnih culukafrov. Bog daj, da bi takim ljudem enkrat zasijalo solnce v njih temno čelo! Omeniti moram še nekega „podravskega paše“, kateri je posebno vnet zabavljevec medgorskih pevcev. Ta je tako predrzen, da se postavi pod cerkveno okno v Medgorjah, seveda zunaj cerkve, in tam se petju posmehuje. Žalibog! Barabar ne zastopi družega kot kamenje v Dravo voziti. V resnici moram pa povedati, da pojejo v Medgorjah prav lepo, kar se dá na kmetih storiti; pojejo pesmi v cerkvenem duhu zložene iz „Cecilije“, in tudi druge od Hladnika in drugih slovečih skladateljev. Vsak pošten človek jim zato ve le hvalo.

Iz Medgorij. (Zahvala.) Nedavno je preč. gosp. Št. Bayer, župnik v Pokrčah, naš častni občan, daroval spet za uboge v naši občini 10 gld.; zdaj torej že 33 gld. Hvala in slava mu!

Iz Medgorij. (Častni občani.) Pretekli mesec ste me vi, g. urednik, podregnili v rebra, da naj kaj pišem o naših častnih občanih, ko vendar že „Bauernzeitung“ iz „Freie Stimmen“ prepisuje članke o njih. Smo pa že zopet pozabili vprašati poprej te dve luči nebeske (?), ali smemo imenovati tega ali onega moža častnim občanom. Gotovo bi bili bolj zadeli in nihče bi nas po „zaslugah“ ne popraševal, ko bi bili imenovali Košičevega Pepčeka, Razajevega Franceta in Schönerer-ja in Wolf-a. Pa jaz pohlevno vprašam, zakaj so naši nasprotniki, dokler so bili v občini še

„Fige! — Fige! . . . Devetindevetdeset je . . . nič več, nič manj. — Kje je pa naramnica?“

In stari Perlafur se je ozrl v kot: — naramnice njegove ni bilo več tamkaj!

„Moja naramnica! . . . Sto je! . . . Moje fige! Urška, Urška! Kje je moja naramnica! . . . Moje fige!“

In lepa Urška, ki je služila pri ranjkem gospodarju, se nam je namuznila in pritrdila fantom, da pri očetu Perlafurju ni videla danes ne naramnice ne fig.

„Če ni fig . . . mi čemo denar!“ Premizgetali in preobrnilo smo mu tisti večer vse žepe in malhe pri hlačah in pri jopiču. Ni beliča ni imel.

Vzamemo mu nato klobuk in ga shranimo pri Urški: naj ga mu dá, kedarkoli se zopet vrne. — Nikdar ne bodem tega pozabil!“

Tako je končal svoj dolgi govor najstarejši fant v vasi, Štempiharjev Tine, spominjajoč se ravnokar umrlega starega Perlafurja — potem pa je slastno pil.

„Bog ga živi!“

„Bog ga živi! . . . Čeprav je že umrl!“ pomagali so vsi.

* * *

Tamkaj pred cerkvijo, kjer po duhovnem opravilu postajajo krepki, zali kmeti fantje, se spogledavajo in pogovarjajo z brhkimi rudečeličnimi dekletki v šumečih krilih — tamkaj med tistimi sladčičarskimi šotori, kjer prodajajo prodajalke sladke punice, lesene konjičke, svetle sabljice, svete podobice . . . tamkaj nisi nikdar pogrešal — starega Perlafurja.

Vedel in znal je dobro, bolj kot sama praktika za vse velike in male semenjske dneve, za vse cerkvene slavnosti in božja pota — vedel in znal za teden in dan.

„Fantje! Dekleta! — Tri izpod sto!“

To je bilo vedno njegovo geslo. Tako je kričal vedno bolj in manj, vsikdar pa razločno, da so ga čuli vsi v cerkvi in pred cerkvijo; vedno je grizel in sukal med zobmi črno, nikdar prismojeno smodko, krog sebe pa je pljuval — prav po domače. Obkolila in obstopila ga je — velika množica in stavili so za fige! Jeden je vlekel, drugi mu jemali izpod rok, računali in šteli . . . Mladina pa je zlezla na cerkveni zid ali splezala na bližnja drevesa in le od daleč z občudovanjem zrla ves ta prizor.

In ko so stopali ljudje po cerkvenem opravilu domov, krasilo je temu ali onemu vrat — vreteno fig . . .

Doma jih je razdelil med mladino. Kmalu je vedela vsa vas, da je bil danes pri cerkvi — Perlafur in njegove fige. (Konec sledi.)

Kako so oče Mulej šli prvokrat na „pirš“.

Prej seveda nisem nikomur povedal, dokler sem bil še mlajši, zdaj pa povem, ko sem že star, kako sem prvokrat šel na „pirš“. Halak me je spravil seboj, sem pa vzel izpod strehe staro puško, s katero so že moj dedej na Francoze streljali, nabil sem jo, kakor sem znal, pa na ramo ž njo in hajdi na „pirš“! Greva z Halakom na „staro posekanje“. On mi reče: ti tukaj ostani, jaz pojdem onstran posekanja; pa tiho stopaj!

Kraj je bil obraščen z visoko travo in majhnim grmovjem. Srce mi je močno bilo v prsih, kakor menda vsakemu, ki se prvokrat podá na lov. Stopal sem varno in ognil se vsake suhe vejice po tleh, da ne bi preplašil zverine. Še en par korakov skoz travo — »me-e-e!« se zadere strašna zverina pod menoj in poskoči izpod noge, da mi je kar kri zastala po udih. Tresel sem se, srce mi je padlo v hlače, puška pa na tla, — zajec je ušel, jaz pa tudi. Pred Halaka se dolgo nisem upal, potem pa sem djal, da mi je bilo dolg čas čakati tako dolgo v hosti. Tako sem hodil tedaj prvi in zadnjikrat v svojem življenju na „pirš“. Rapizar.

Zlati nauki za mladino.

Ne misli, da že mladenič si modrijan, poslušaj skušane ljudi in njih nauke v srcu si ohran. — Ne zapravljaj zdravja in premoženja v mladosti, če hočeš veselo in zdravo živeti v starosti. — Kar je omamljivo, mlad ne skušaj, zato vino, pivo in tobak pri miru puščaj. — Varuj, dokler ni še pamet dozorela, da ljubezen te ne bo znorela. — Boga ne pozabi pri nobenem delu, ako hočeš, da bode dobri uspeh imelo. — Karkoli delaš, bodi v družbi ali pa sam, stori le to, da te pozneje ne bode sram.

Smešničar.

Iz šole. Katehet vpraša učenca: „Kdo je prvi v katoliški cerkvi?“ — „Mežnar!“ — „Kako pa to?“ — Učenec odgovori: „Zato, ker on vsako jutro cerkev odpira.“

na krmilu, pozabili storiti to, kar smo mi zdaj storili? Tako študirane glave — pa pustijo si kaj takega povedati! Nikoli bi ne bila ta presneta „slovensko-klerikalna“ stranka prišla na vrh, kateri so zdaj, kakor so se pri deželnem glavarju in v deželnem zboru pritožili, „na milost in nemilost“ izročeni. V deželnem zboru so zagnali strašen krik, češ, da je nemštvo v nevarnosti. Poslanec Fr. Huber je vprašal zavoljo imenovanja častnih občanov v Medgorjah, češ, da hočemo samo „slovenizirati“. Vprašal je, kaj misli g. deželni glavar kot načelnik deželnega odbora proti temu sklepu medgorskega občinskega sveta ukreniti, češ, da se ne vé, katere zasluge imajo imenovani možje za medgorsko občino. Pa deželni glavar in v neki drugi seji tudi deželni predsednik nista imela drugega odgovora, kakor to, da se bo preiskavalo, ali se je volitev častnih občanov postavnim potom vršila, izpraševati pa po zaslugah imenovanih mož, da niti deželni odbor niti vlada nimata pravice. Preiskava zavoljo pravilnosti volitve se zdaj vrši. Na pereče vprašanje pa ne bodo dobili odgovora, ker se je vse pravilno vršilo. Tako jim ostane le ena luknjica, na katero še morejo piskati, in to je „Bauernzeitung“ in „Freie Stimmen“, v katerih se lahko in brez skrbi lažejo, in katero luknjico jim z veseljem privoščimo, da sploh še morejo piskati. — Pred enim tednom sta se dva modrijana pri pogovoru o obilnih opravkih in sitnostih županske časti gmetovala, da jima ni treba nositi tega bremena. Eden je trdil pri Bogu v nebesih in drugi je z glavo trmal, da bi rajši dal 200 gld., kakor pa bil župan. Tega pa nista povedala, kako sta se pred občinsko volitvijo pol leta ob nedeljah in praznikih vozila v Grabštanj, Pokrče, Št. Peter po pooblastila in tam napajala volilce tako, da sta neko jutro domugredé nekje z vozom odbila vogel hiše. Mora pa vendar le lepa bit', ta županska čast! „Ko bi lepa ne b'la, bi ne hodil za njo!“

Iz Št. Vida v podjunjski dolini. (V slovo učitelju Grünwalder-ju.) Bilo je jeseni leta 1897., ko je prišel mladi učitelj gospod Ignac Grünwalder k nam, da bi poučeval šolsko mladino v Št. Primoški šoli. S svojo prijaznostjo in s svojim ljubeznivim ravnanjem s šolarji prikupil se je kmalu svojim učencem, da so otroci zopet radi in z veseljem hodili v šolo. Bil je prej čas, ko so šolarji drugega razreda le s strahom in trepetom obiskovali šolo; mnogo jih je iz šole izostajalo, ker so se bali neusmiljene palice in surove pesti! A sedaj stariši še celo v potrebi niso mogli zadrževati svojih otrok, da bi kaj ne zamudili v šoli. Bil je g. Grünwalder učitelj v pravem pomenu besede, poln veselja in navdušenosti za svoj poklic, in akoravno rodem trd Nemece, bil je vendar spoštovan od vseh ljudi, ker tudi ni zanemarjal svojih krščanskih dolžnostij. Posebno šolarsko petje je gojil tako, da so peli šolarji vsakovrstne pesmi s krepkim glasom, da jih je bilo veselje poslušati. In ker je šlo en čas tudi cerkveno petje v Št. Vidu rakovo pot, ker se cerkveni pevci navadno radi spuntajo ter imajo med seboj — razne boje, tako je ravno začel g. Grünwalder izobraževati šolarje tudi v cerkvenem petju. Ali žalibog, prišlo je drugače! Ker se je g. Grünwalder iz znanih vzrokov močno zameril celovškemu gospodom (bil je v Hodišah ob času volitve na strani g. župnika!), ni bilo mu dano, da bi prestal predpisani učiteljski izpit. Toraj moral si je poiskati drugo službo, šel je k železnici in se preselil od nas v Knittelfeld na Štajerskem. Kako so žalovali šolarji po svojem ljubljenskem učitelju, ko so ob velikonočnih počitnicah zvedeli, da ne pride več v šolo! Mi pa obžalujemo iz srca, da smo izgubili v gosp. Grünwalderju pridnega, vzornega učitelja, poštenega in blagodušnega moža, ter mu voščimo na novem mestu ugotovljeno bodočnost in neskaljeno srečo!

Iz Koprivne. (Drobno blago.) Zimo smo imeli tako prijetno, da je že dolgo ne pomnimo. Voznikom s Orne pa ni bila kajsi všeč, ker je prekmalu skopnel sneg. Bilo je že prav vroče, koze so se že februarja pasle, na pepelnico je še eden sejal ozimno rž. Toliko bolj nagajala je pa spomlad koj od začetka. Od zime se ne pričakuje nič dobrega, njej se ne zameri; spomlad je pa, če je grda, toliko bolj zoperna, kolikor lepša bi imela biti. Snežilo je, pa še deževalo vmes in burja je razsajala. Na velikonočni pondeljek je gremelo. Tako se je spolnil rek: „Če pred sv. Jurijem grmi, se zima novi.“ Zmagalo je solnce, mrzli sitni vetrovi pa ne nehajo. V planini posebno občutimo vigredi vojsko v zraku, ko se vetrovi tepejo. — Kakšni „naprednjaki“ smo, kaže tudi to, da se upamo tudi naprej v daljni svet. Eden je šel z ženo in otrokom v Bosno, pod Doljno Tuzlo srečo iskat v šumi. Drugi pa na Rumunsko. Iz soseščine, Črne in Štajerskega (Luče) šlo jih je več. Dva sta šla v Donavic v fužine denar pridelovat. Ali je ljudij preveč, da jih kraj preživiti ne more? Ni tako, dekel in hlapcev primanjkuje. A drugje hočejo več zaslužiti. Eden pride in pravi, kako se tam in tam veliko zasluži in koj hitro so tudi drugi na beg

pripravljeni. Ali drugega kapitala, ki se v plavžih v nevarnost spravi in je več vreden, kot zaslužek tam, ne cenijo dosti, t. j. zdravje. Eden je že prišel nazaj s pokvarjenim zdravjem. — Pri vojaškem naboru v Kapli sta dva postala vojaka. Dosti za naš mali kraj. — V velikem tednu je tu pogorela kočja, zavarovana dobro. Hromi gostač se je precej opekel. Znamenito je, da že blizo 20 let ni bilo požara v fari.

Iz Ziljske doline. (Kmet ne bere! — Zavarovanje živine.) Kmetu gre slabo! Davki in plačila tlačijo ga povsod, pomoči pa najde redko-kedaj. Vsi stanovi sicer tožijo o slabih časih, a nobeden ne toži s tako pravico, kakor kmet. Kmet je siromak in ostal bode siromak, dokler si sam ne bode pomagal. Na vse drugo pa kmet prej misli, kot na samopoč. On svoje lastne moči niti ne pozna in spoznati ne more, — ker ne bere. Tako ničesar ne izve o zavodih, katere so si ustanovili kmeti v drugih deželah v svojo korist. On zaostaja v svojem blagostanju — ker ne bere; on ne more poznati in izvedeti, odkod prihaja gospodarski in denarni pritisek — ker ne bere; on samo dobro vé, da mu slabo gre, a noče pripoznati, da je največ tega krivo to — ker ne bere. Vrh tega pa ima kmetsko ljudstvo napačno mnenje, da kmet nič drugega ni zmožen ustanoviti in voditi, in da kmeta nič drugega ne more rešiti in vzdržati, kakor — delo njegovih rok. To ni res! Glavna napaka kmetskega ljudstva pa, katera iz tega izvira, je medsebojna nezaupljivost. — Ta nezaupljivost škoduje, tlačí in mori kmete bolj kakor davki in bo nadaljevala svojo pogubonosno delo, dokler ne bo zaupal kmetu tako, kakor zaupa pravi brat pravemu bratu, kakor zaupa otrok otroku. — Zavarovanje živine je jedna takih stvari, ki so za kmetsko ljudstvo jako važne, ki pa potrebujejo v prvi vrsti medsebojno zaupanje kmetskega ljudstva, oziroma sosedov. Ustanovitev takih združenj je priprosta stvar, stroškov pri dobri volji ni nobenih, v času nesreče z živino pa je taka naprava za kmeta velikega pomena in ravno v takih slučajih je kmet danes pravi siromak, katerega se nihče ne usmili. Koliko lože bi dosegel kmet kar mu gre, ko bi imel trdno voljo in medsebojno zaupanje! Kmetje, Ziljani! prevdarjajte to zadevo, premotrivajte jo in kateri le količkaj more, naj piše svoje misli po dogovoru z drugim v naš „Mir“. Podlaga zavarovanju živine po mojem mnenju naj bode ta-le: Letno vplačevanje nekega doneska za vsak kos živine. Ozdravljevanje živine po pripoznanem zdravniku. Izplačevanje živine po poginu, in sicer po dogovoru dotičnih združnikov. Škode na planinah in dolinskih pašnikih plačajo se po krajevnih razmerah. Kmetje! Namesto kvartanja, zmirjanja in tožarenja pogovarjajte se o tem! Iz malega raste veliko!

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Žalostna resnica je, da nemško-nacionalci vsiljujejo svoje protiavstrijsko in protikatoliško mišljenje zlasti srednješolski mladini. Tako je zlasti v Celovcu, tako i drugod. Jasno besedo o tem je spregovoril predarelski deželni zbor, v katerem je deželni odbor poročal, da v minulem šolskem letu ni mogel podeliti nobene dijaške ustanove dijakom srednjih šol, ker ni bilo mogoče najti med prosilci vrednega take podpore. Splošno je zavladal med dijaštvom protiavstrijski, nemško-nacionalni duh; reda in pokorščine zamaš pri tem dijaštvu. Zagovorniki tega novodobnega toka skušajo sicer nazvati to gibanje navadno otročarijo, toda predsednik tega deželnega zastopa je pojasnil, da taki uradno dokazani izdajalski čini pač niso otročarije, kakor tudi to ne, da učenci demonstrirajo proti učitelju, ki jih po svoji dolžnosti naznani višji oblasti. Jednake nezdrave razmere je opaziti tudi v drugih šolskih zavodih, kjer se očitno smeši verski in avstrijski čut našega naroda. Z ozirom na to, sklepa glavar, bom vedno odrekal deželno podporo takemu dijaštvu. Tako kakor v tej deželi in še huje se godi marsikje drugje, toda „učeni“ novodobni šolniki nočejo uvideti nevarnosti, ki se deloma z njih pomočjo goji med šolsko mladino! — Strah pred Rusijo je našim nemškim politikom, višjim in nižjim, hudo v kosteh. V kranjskem deželnem zboru so predlagali naši poslanci, naj se uvede na realkah učenje hrvatskega in ruskega jezika. Nemci, kedar le slišijo besedo ruski, tedaj postanejo nemirni. In kot takega Nemca se je pokazal zopet tudi deželni predsednik kranjski, baron Hein. Zavzel se je, kako se more v Avstriji staviti predlog o učenju ruskega jezika! Poslanec kanonik Kalan je barončka dobro poučil, da je Rusija nam prijateljska država in da bo v par desetletjih ruski jezik zavladal povsod kot svetovni jezik, da je torej učenje ruskega jezika v Avstriji umestno in potrebno. Zaradi tega kar rohnijo razni nemški listi in za njimi pokorno capljajo tudi celovške „Freie Stimmen“. Zanimivo pa je to, da so zunaj

v „rajhu“ že davno vpeljali učenje ruskega jezika in uplívni pruski listi odločno zahtevajo, naj se ta stvar še bolj goji. Sevé, v naši ljubi Avstriji moramo tudi v tem oziru ostati precej pedi za Prusom, ker tako hočejo razni velikonemški politični otroci, ki v vsakem kotu vidijo strah — panslavizma (vseslovanstva). Vsak le količkaj razsoden človek vé, da je to eden tistih strahov, ki so na sredi votli, ob krajih jih pa nič ni. Bog daj norcem pamet! — V ogerskem državnem zboru so sprejeli takozvani „kanceljparagraf“, ki določa, da bodo djali pod ključ vsakega duhovnika, ki bo v cerkvi na prižnici ali tudi drugače katero zinil o politiki. Svobodoljubni pa so Mažžari ravno tako, kakor naši nacionalci!

Novičar.

Na Koroškem. (Wolf na Koroškem.) Prišel je, govoril je od nacionalcev težko pričakovani Wolf, a na Koroškem je še vse pri starem! Pridigal je Volk nemško-nacionalnim ovčicam v Beljaku in Celovcu. Nemški listi pišejo navdušeno o tem verskem odpadniku, v resnici pa ni napravil tolikega utisa, kakor poročajo. Shod v Celovcu je bil pri zaprtih durih. Kdor ni veren pristaš nacionalne stranke, ni smel vstopiti. Torej niti v Celovcu si mogočni naši nasprotniki niso upali z Wolfom v javnem shodu na dan! Pri zaprtih durih so zborovali in se skrivali! To si je treba zapomniti! Wolf je govoril precej zmerno in ni povedal prav nič novega, izvzemši morda par surovih napadov in pristno „nemških“ psovki! Shodu je predsedoval slavni naš Dobernik, ki je na vsa usta hvalil nemštvo. Verski odpadnik Wolf ter narodni odpadnik Dobernik — ali vam to ni krasen parček?!

— (Akademija), katero so priredili jugoslovanski dijaki s pomočjo blagih čeških žen v zlati Pragi slovenskim šolam na Koroškem v korist, obnesla se je dne 3. t. m. nad vse sijajno! Došlo nam obširno poročilo objavo prihodnjic.

— (Duhovske zadeve.) Dne 7. t. m. je bil č. g. Drag. Hüttner slovesno vmeščen na rožeško faro. Na mnoga leta! — Božjo službo na sv. Višarjah bodo letos opravljali č. gg. D. Schmidt, provizor v Št. Juriju na Vinogradih, Jož. Svatoň, provizor v Ukvah in o. Dijoniz Spitzer, frančiškan iz Beljaka.

— (Drobiž.) Postaja Žabnice v kanalski dolini se bo odslej imenovala: „Žabnice-Višarje“. — Dr. Jos. Geppel, prej v Št. Pavlu, je imenovan za notarja v Kotu. — Blizu Železja v leški dolini je pogorela dne 30. apr. vas Klebas. Zgorelo je 16 poslopij in 19 glav živine. — Med pogorelce v Ovejji vasi se je razdelilo 7988 gld. podpore. — Šolska občina Šmartin pri Timenici je dobila od „schulvereina“ 250 gld. podpore za napravo vodovoda. Judeževi groši!

Na Kranjskem. Državni posl. dr. Jan. Ev. Krek je bival na Vestfalskem (Nemčija), kjer deluje po rudnikih itd. kakih 10 tisoč Slovencev, ki so pri njem opravili velikonočno spoved. O svojem bivanju tam je objavil jako zanimiva pisma v „Slovenca“. — Umril je v Ljubljani zdravnik dr. Mader, velik dobrotnik revežev. — Vrhniska železnica se odpre in izroči prometu meseca junja t. l. — V Žireh na Gorenjskem ustrelila sta pretečeni teden dva lovca v jednom jutru osem divjih petelinov.

Na Štajerskem. V Mariboru nameravajo napraviti električno cestno železnico. Tudi krajšo zvezo s Ptujem s pomočjo električne železnice so začeli vpoštevati. — Toča je dne 29. in 30. aprila obiskala mnoge slovenske kraje od Maribora doli do hrvatske in ogerske meje, a nikjer ni napravila posebne škode. — V Križevcih na murskem polju se je ustanovila kmetijska zadruga in posojilnica.

Književnost.

„Pomladnih glasov“, posvečenih slovenski mladini, so izdali ljubljanski bogoslovci letos 9. zvezek na 136 straneh. Uredil jih je Anton Ratajec. V knjižici, ki velja broširana 30 kr., v pol platnu 40 kr., v celem platnu 55 kr. in v krasni vezavi 90 kr., je 14 povestij oziroma pesmij. Lepo delo najtopleje priporočamo!

„Nove lurske Šmarnice“. Francoski spisal Henrik Lassere. Z dovoljenjem pisateljevih poslovenil Janez Godec, kaplan. Založila Katoliška Bukvarna, 300 strani 12°; pol usnje 90 kr., usnje z zlato obrezo 1 gld. 20 kr.; posamezni iztisi po pošti à 5 kr. več. Knjiga je dobro došla Marijinim čestilcem!

50 slovenskih narodnih napevov za klavir, priredil Fran Gerbič. Cena 1 gld. 50 kr., po pošti 1 gld. 55 kr. Založil L. Schwentner, knjigotržec v Ljubljani. Ta krasna zbirka bode gotovo dobrodošla prijateljem slovenskega petja, zatorej jo toplo priporočamo.

Ben-Hur. Slovenski prevod tega lepega romana iz časov Kristusovih, izišel iz tiskarne A. Gabrščekove, se tam dobi broširan po gld. 1.20, trdo vezan po gld. 1.50.

Nova učna knjiga. Ministerstvo je odobrilo knjigo „Slovenski pravopis“. Sestavil Fran Levec. Knjiga je izšla na Dunaju v c. kr. zalogi šolskih knjig 1899. l. in obsega v 8° 165 strani. Cena vezani knjigi je 50 kr., nevezani 45 kr.

„Mladost.“ Korotanska povest. Češki spisala G. Preissova. Z dovoljenjem pisateljice poslovenil A. Dermota.

— Povest znane prijateljice koroških Slovencev se vrši na Koroškem in je jako lepa. Izšla je kot 82.—83. zvezek „Slovanske knjižnice“ in stane 36 kr.

Dva pastirska pisma in nekoliko o dogodkih v Lurdu je podaril mil. g. knezoškof ljubljanski dr. A. Jeglič za pirbe svojim vernikom. Pastirska lista govori o potovanju mil. knezoškofa v Lurd in sta zelo zanimiva. Dobiča se v kat. bukvarni v Ljubljani za 5 kr. izvod.

„**Apostolski dušni pastir**“, ali dušni pastir, kakšen naj bo in kako naj deluje. Spisal dr. W. Cramer. Po naročilu in na stroške knezoškofa dr. Jegliča izdal dr. Fr. Lampe. Sloveče delo je tako došlo tudi slovenskim duhovnikom, katerim bo mnogo koristilo. Stane 60 kr.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

„Naša straža“.

Na Koroškem so dalje pristopili in vplačali:

Ustanovniki: Posojilnica v Spod. Dravogradu 50 K; Posojilnica v Št. Lenartu pri 7 studencih 20 K; Fr. Petek, župnik, Grebinj, 20 K; Anton Mikuluš, predmetni župnik, Celovec, 10 K; dr. Al. Kraut, odvetnik, Celovec, 10 K.

Letniki: Fr. Bergman, župnik, Št. Lenart pri 7 stud., 4 K; Št. Bayer, župnik, Pokrče, 6 K; Št. Singer, kaplan, Zel. Kapla, 4 K; Iv. Lubej, župnik, Slov. Šmihel, 4 K; Rup. Krušič, posestnik, Bilčoves, 2 K; Jak. Hedenik, p. d. Dravec, Žihpolje, 1 K; Jur. Matija, Perava, 1 K; V. Kovač, Bolcan, 1 K 40 b; Valentin Šumah, župnik, Šmihel nad Pliberkom, 1 K; Cv. Kramar, kaplan, Pliberk, 1 K; Ant. Káplan, kaplan, Pliberk, 1 K; Jurij Trunk, kaplan, Šmihel, 1 K.

Darovi: Dne 10. marca pri sv. Križu nad Sp. Dravogradom zbrani duhovniki 5 K.

Družbi sv. Cirila in Metoda so v zadnjem času poslali s Koroškega:

Upravištvo „Mir“-a po g. V. Legat-u zbirko 230 gld. 73 kr. „Hranilno in posojilno društvo“ v Celovcu 100 gld. Podružnica za Beljak in okolico 16 gld. Podružnica za Pliberk in okolico čisti dohodek tombole 13 gld. 52 kr. Podružnica v Medgorjah 20 gld. Posojilnica v Sinčevasi 70 gld.

Vabila.

— Hranilnica in posojilnica v Ziljski Bistrici bode imela dne 14. maja izvanredni občni zbor in sicer ob 4. uri popoldne pri Nežmanu h. št. 79 na Ziljski Bistrici. Predmet sklepanja tega občnega zbora je: Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. K obilni udeležbi prijazno vabi **odbor.**

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Velikovec in okolico napravi na binkoštni ponedeljek dne 22. maja t. l. ob 1/2. uri popoldne v gostilni pri Mežnarju v Št. Štefanu pri Velikovcu svoj letni občni zbor s sledečim vsperedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Govori o solah. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev enega zastopnika h glavni skupščini. 5. Pobiranje letnih doneskov. 6. Razni govori in nasveti. Po zborovanju prosta zabava s petjem. K obilni udeležbi vabi vse zavedne Slovence in Slovenke **odbor.**

— Hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, napravi svoj izvanredni občni zbor, kateri se bode vršil v četrtek dne 18. maja 1899 ob 10. uri popoldne v Farni vasi pri Štoklnu s sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenja letnega računa. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. 4. Razni nasveti. **Načelnistvo.**

— XXXIV. redni občni zbor „Slovenske Matice“ bode v sredo dne 24. maja t. l. ob 5. uri popoldne v mestni dvorani v Ljubljani. Vrsta razpravam: 1. Predsednikov ogovor. 2. Letno poročilo tajnikovo o dobi od 16. aprila lani do 15. maja letos. 3. Poročilo blagajnikovo o računskem sklepu za l. 1898. 4. Volitev treh računskih presojevalcev (§ 9 a) društ. pravil). 5. Poročilo blagajnikovo o proračunu za l. 1899. 6. Dopolnilna volitev društvenega odbora. 7. Samostojni predlog društvenega odbora, naj se za izdavanje „Slovenskega zemljevida slovenskih pokrajin“ dovoli potrebni izredni kredit. 8. Posamezni nasveti in predlogi.

V Ljubljani, dne 4. maja 1899. **Odbor.**
Kdor želi v smislu § 4. lit. a) društvenih pravil staviti kak nasvet, ga mora po § 2. lit. a) opravičnega reda predložiti odboru in storiti to vsaj do 20. maja t. l., če hoče, da pride v občnem zboru na razgovor.

Naznanila.

Učenca

ki zna dobro pisati, računati in brati, sprejme takoj v svojo trgovino z mešanim blagom **Vid Mory,** trgovec v Šmihelu nad Pliberkom.

Išče se učenec.

Podpisanec želi sprejeti koroškega Slovenca, dečka boljše vrste, kakih 15 let starega in krepkega, ki bi imel veselje izučiti se v **milarstvu** (Seifensiederei). Učiti bi se moral tri leta in bi imel hrano ter stanovanje v hiši brezplačno. Če bode zanesljiv in priden, napravi se mu tudi potrebna obleka in kedar se bode izučil, ostane lahko pri podpisaneu v službi kot pomagač z dobro plačo.

Ponudbe sprejema **Ignacij Fock,** milar v Kranju na Gorenjskem.

KATHREINER-

Kneippova sladna kava.

Stara mamica, še meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najprijetnejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Na Najvišje povelje Nj. c. kr. apost. Veličanstva.

XXII. c. kr. državna loterija.

Za skupne vojaške dobrodelne namene.

Le-ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dovoljena — ima 12.728 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 403.160 kron.

Glavni dobitek je:

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamčujejo dohodki c. kr. loterije.

Žrebanje je neprekleno dne 15. junija 1899. leta.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju I., Riemergasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti za žrebanje za kupovalce srečk zastoj.

Srečke se dopošiljajo poštine prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke.

Oddelek za državne loterije.

Posestvo,

ki obsega okrog 11 oralov, z mnogo sadjem, kakih 20 minut od Pliberka, je z vsem premakljivim blagom (inventarjem), ker se je prevzela trgovina, po ceni na prodaj. Več pové gosp. **Tomaž Plešivnik** (Kronwirt) v Pliberku.

Prodá ali v najem se dá

mutni mlin z gostilno in lepo obkroženo kmetijo. Prodá se takoj. Kupni pogoji so ugodni. Kje? pové upravništvo „Mir“-a.

Matija Planko

v Celovcu, Salmstrasse št. 6.

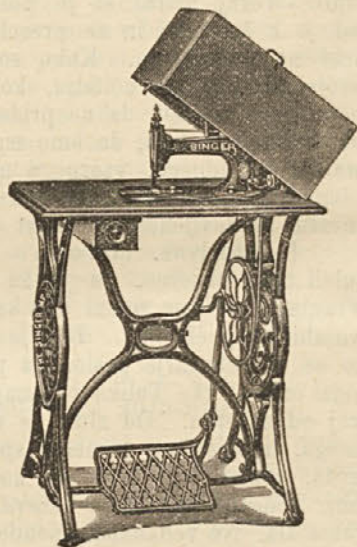
priporoča svojo veliko zalogo

šivalnih strojev

najboljših vrst črevljarjem, krojačem in šiviljam po najnižjih cenah ter je prodaja tudi na obroke. — Dalje ima v zalogi vedno na izbiro

železne blagajnice

raznih velikostij, varne proti ognju in tatovom. — V svoji delavnici popravlja po nizki ceni vsakovrstne šivalne stroje in kolesa.

Hiša na prodaj.

Jože Lačein, p. d. Sušnik v Toprijah pri Dholici, pošta Poreče ob vrbskem jezeru, prodá svojo hišo.

Služba cerkovnika in organista

na **Gozdanjah** (pošta Vrba na Koroškem) se takoj oddá. Več pové farno predstojništvo na Gozdanjah.